

De visserij

Frank Beens

Groep 7

Inhoud

Inleiding

Hoofdstukken

1. Geschiedenis
2. Waar wordt op gevestig?
3. De Genemuiden vissers
4. De visafslag
5. Vis is gezond
6. Vragen

Eigen mening

Bronvermelding

Inleiding

Ik heb het onderwerp **de visserij** gekozen, omdat ik er wat meer over zou willen weten.

Door te werken aan dit werkstuk hoop ik meer te leren over de visvangst en het beroep visser.

En met mijn spreekbeurt wil ik aan de kinderen in mijn klas vertellen en laten zien wat de visserij inhoudt.

1.Geschiedenis

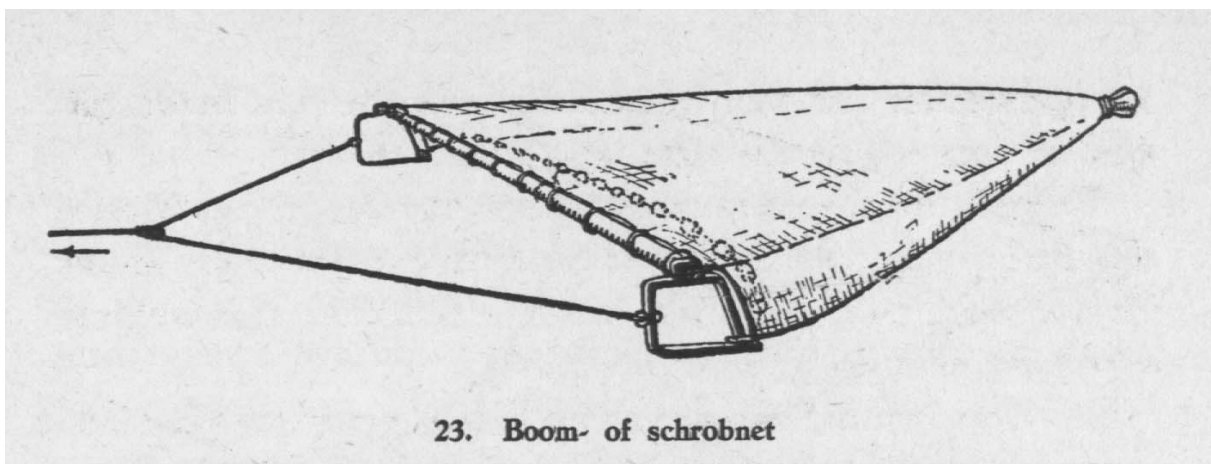
Vroeger al was de visserij erg belangrijk voor Nederland. Er zijn heel veel plaatsen waar mensen hun geld verdienden met de visserij en soms is dat nog zo. Op Urk werkte daar bijna iedereen in de visserij of de visverwerking en nu is het nog steeds één van de belangrijkste plaatsen voor visserij en de verwerking van vis.

De manier van vissen was vroeger heel eenvoudig. Er werd bijvoorbeeld gevist met roeiboten. Het net dat de vissers gebruikten heette de zegen.

binnen halen van een net

Als het net vol zat, trokken mannen de vis op het strand of op de dijk binnen. Soms maakten vissers ook gebruik van paarden. Andere vissers liepen zelf in het water met een net achter zich om garnalen en kleine platvisjes te vangen. Zo'n net heet een schrobnet.

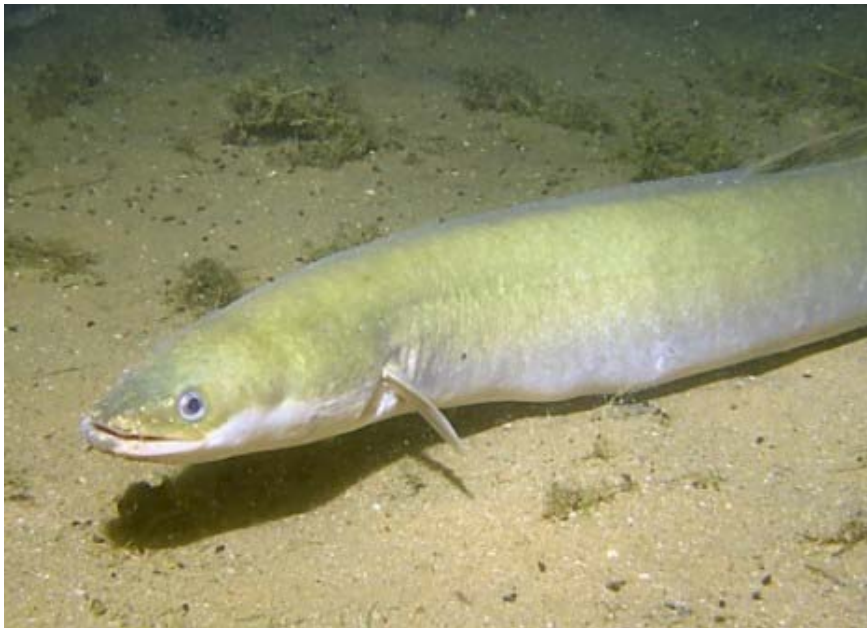
23. Boom- of schrobnet

In sommige plaatsen aan het strand zie je dit nog steeds wel, bijvoorbeeld Katwijk of Noordwijk.

Vissers ontdekten dat je met een zeilschip met een platte bodem makkelijk het strand op kon. Met een zeilschip kan je natuurlijk ook verder varen dan met een roeiboot. Er werd vooral op haring gevist.

Later ontdekten vissers dat het 'schrobnet' aan een stok vastgemaakt kon worden en met een schip worden voortgesleept. Door dit te doen, konden de vissers meer vis vangen en ook verder de zee op gaan.

Behalve de Noordzee was ook de Zuiderzee heel belangrijk voor de visserij. De Zuiderzee bestaat niet meer. De zee is nu afgesloten met een dijk (de afsluitdijk) en heet het IJsselmeer. In de Zuiderzee kwam heel veel verschillende vis voor. Dat is nu in het IJsselmeer niet meer zo. Nu wordt er paling gevangen in het IJsselmeer, maar er zijn ook andere vissoorten, bijvoorbeeld snoekbaars, baars, brasem en spiering.

paling

4. De visafslag

In de haven laadt de visser zijn schip uit, dat heet lossen. De vis zit in kisten. Op de kisten staat het nummer van het schip. Na het lossen gaan de kisten naar de visveiling. De visveiling heet visafslag. In een visafslag wordt de vis verkocht. Nederland heeft meer dan tien visafslagen. Niet in alle visafslagen worden dezelfde soorten vis verkocht. Visafslag Urk verkoopt bijvoorbeeld vooral platvis, terwijl je in de visafslag IJmuiden zowel veel platvis als rondvis kunt kopen.

In de visafslag keuren er een paar mensen de kwaliteit van de vis. Deze mensen heten keurmeesters. Keurmeesters kijken of de vis mals is, of de ogen glanzend en helder staan en of de kieuwen een mooi rode kleur hebben. Als de keurmeester klaar is, dan mag de vis verkocht worden.

Het verkopen van de vis gebeurt met een grote veilingklok. De klok wijst een startprijs voor een partij vis aan. Een partij vis bestaat uit enkele kisten. De wijzer van de klok loopt dan langzaam terug naar een lagere prijs. Handelaren die een partij vis willen kopen, kunnen op een knop drukken als zij de prijs goed vinden. De handelaar die als eerste drukt, mag de vis kopen. Tegenwoordig kunnen handelaren ook thuis op hun computer via internet aan de veiling meedoen.

Visafslag

lossen van een schip

5. Vis is gezond

Vis eten is gezond. Vis bevat eiwitten, mineralen, vitamines en vetten. Vis zorgt voor stevige botten en gezond bloed. Het eten van vis helpt om je lichaam gezond te houden.

De vetten die in vis zitten, zijn gezonde vetten. Deze vetsoort kan je lichaam niet zelf aanmaken. Vette vissoorten zijn makreel, zalm, haring en sardine. Door regelmatig vis te eten, kun je zelfs hartklachten voorkomen.

Uit onderzoek blijkt dat Nederlanders te weinig vis eten. Bij de meeste mensen staat er maar ongeveer één keer per drie weken vis op tafel. Ook eten we eigenlijk nog maar weinig verschillende soorten. Haring wordt in ons land het meest gegeten. Op nummer twee staat zalm. Het is heel gezond om 2 keer per week vis te eten, waarvan één keer een vette soort vis. In de vette vis-soorten zitten de meeste goede vetten. Je hoeft de vis niet altijd als avondeten klaar te maken. Ook bij de lunch of als hapje tussendoor kun je eens een broodje of toastje met vis eten. Bijvoorbeeld een broodje met makreel is heel gezond.

viskraam

2. Waar wordt op gevestigd?

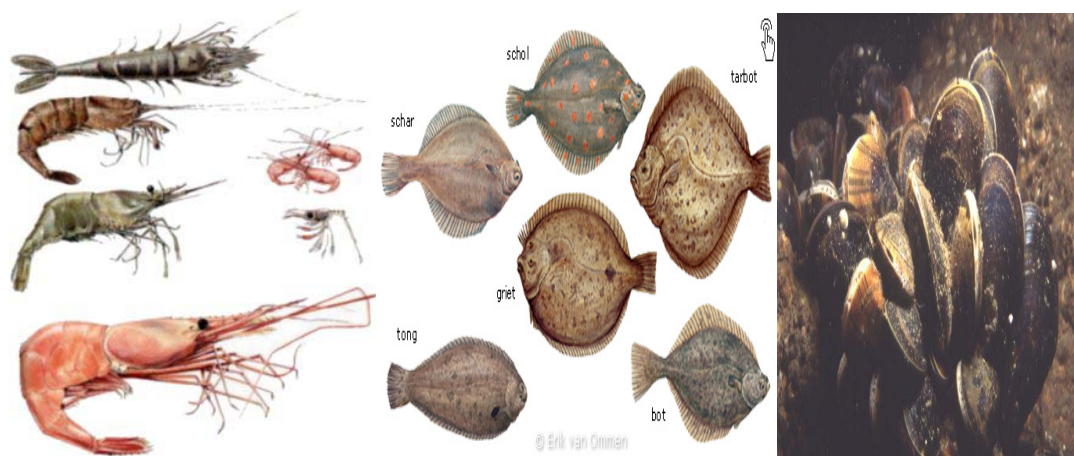
Voor Nederland is de garnalenvisserij erg belangrijk. Garnalen zwemmen dicht bij de kust. Vissers die garnalen vangen zijn vaak niet zo lang van huis.

Sommige vissers wisselen het af. Soms vissen ze platvis en dan weer garnalen. Voor de garnalenvisserij hoeft het schip niet zo groot te zijn. Een garnalenschip heet een kotter. Veel mensen denken dat garnalen die in de zee zwemmen roze zijn. Dat is niet waar. Een garnaal is grijs. Een garnaal krijgt pas zijn mooie roze kleur als hij gekookt wordt. Meestal gebeurt dat koken al aan boord van het schip.

Garnalen worden hier niet gepeld. Dat gebeurt vooral in Marokko. Toch zijn er nog steeds in Nederland mensen die heel snel garnalen kunnen pellen. Elk jaar wordt het kampioenschap garnalen pellen gehouden, ergens in een vissersplaats in Nederland.

Dichter bij de kust vissen nog andere vissers. Niet op vissen, maar op schelpen. De belangrijkste schelp waarop in Nederland gevist wordt, is de mossel. Mosselen worden op een speciale manier gevangen. Eerst worden heel kleine mosselen opgevist, bijvoorbeeld in de Waddenzee. Die kleine mosseltjes heten mosselzaad. Mosselkwekers verplaatsen deze schelpdieren dan naar een beschutte plek om verder te groeien: zo'n plek heet een mosselperceel. In veel gevallen worden ze 'gezaaid' op de bodem van het water. Als ze groot genoeg zijn, vist de mosselkweker ze weer op. Daarna worden de mosselen in grote porties verkocht op de veiling aan de handelaar die het meest biedt. Nadat een handelaar een partij mosselen heeft gekocht, wordt deze met de boot naar andere delen in de Oosterschelde gebracht en op de bodem neergelaten. De mosselen blijven daar een paar dagen liggen om het zand te verliezen, dat bij het opvissen van de mosselen in de schelp terecht is gekomen.

Dit heet verwateren. Eigenlijk zijn dit een soort'natte pakhuizen'. Als de handelaar ze uiteindelijk wil verkopen aan de winkels, worden ze opgevist uit zijn pakhuis.

Garnalen

Platvis

Mossels

3.De Genemuider vissers

Genemuiden lag vroeger aan de Zuiderzee wat nu het IJsselmeer heet. Als je dicht aan een water woont dan ga je natuurlijk vissen. Zo waren er vroeger in Genemuiden ook veel mensen met het beroep visser. Er werd ook wel gezegd Genemuiden leeft van het water. Vroeger werd er heel veel op wit vis en paling gevestigd van de Ketting tot aan Kraggenburg.

Mijn overgrootvader Egbert Beens was ook visser en had een bootje, een Giethoornse punter met zeil en vaarbomen, gekocht om rond Genemuiden te kunnen vissen. Ook hij viste voornamelijk op paling en witvis. Als de visvangst niet zo ging, dan viste hij ook wel op watervogels.

Egbert Beens

Ook maakte hij zelf zijn paling- en visfuiken, maar ook schakels. Schakels zijn netten met drijvers. Dit naaien van netten heet boeten, dat doe je met een boetnaald.

Boetnaalden

Boeten

Nu kent Genemuiden niet meer zo veel visserijbedrijven. Een bedrijf Hoekman-Bekendam kennen we vast allemaal wel, omdat hun vissersboot altijd uitgeleend wordt voor de intocht van Sinterklaas. En we hun boot allemaal al wel eens in de Genemuiden haven hebben zien liggen.

Voor informatie en een kijkje in hun werkplaats ben ik naar hen toe gefietst en kreeg ik uitleg van Johannes van den Berg, die netten aan het boeten was. Van dit bedrijf kreeg ik ook heel veel mooie foto's en een fotoboek over de Genemuiden palingvissers op het Ketelmeer.

Kotter

Netten binnen halen

6. Vragen

1. Wat was vroeger een belangrijke zee voor de visserij?

Zuiderzee

2. Waar wordt in Nederland vooral op gevestigd?

Garnaal, Paling, Platvis en Mosselen

3. Noem eens een visserijbedrijf in Genemuiden?

Hoekman-Bekendam

4. Wat gebeurt er in een visafslag?

Daar wordt de vis verkocht aan de handelaren

5. Noem een gezonde voedingstof wat vis bevat?

Eiwitten, Mineralen, Vitamines en Vetten

Eigen mening

Ik had het onderwerp DE VISSERIJ gekozen en vond het leuk om te werken aan dit werkstuk. Ik ben naar Urk, de haven en het vissersmonument geweest. Ook ben ik naar een museum over Urk geweest. Dat vond ik erg leuk.

IJsselmeer afslag Urk

Vissersmonument Urk

Bronvermelding

Het internet

www.kinderpleinen.nl

www.viskids.nl

Sporen van ambacht, Visserij Frederik J. Weijs

Schakels in de tijd Henk Beens

Kotter in Urk